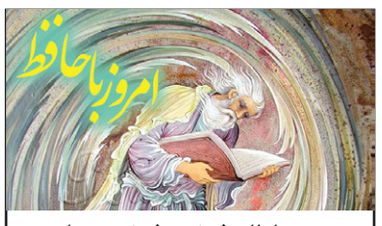

مرحبا طایر فرخ پی فرخنده پیام
خیر مقدم چه خبر دوست کجا راه کدام
یارب این قافله را لطف ازل بدرقه باد
که از او خصم به دام آمد و معشوقه به کام

مهمانی غزل

میزبان: سنایی غزنوی
عنوان: دولت عاشقی

تا نقش خیال دوست با ماست
ما را همه عمر خود تماشاست
آن جا که جمال دلبر آمد
وا... که میان خانه صحراست
وآن جا که مراد دل برآمد
یک خار به از هزار خرماست
گر چه نفس هوا ز مشک است
ور چه سلب زمین ز دیباست
هر چند شکوفه بر درختان
چون دو لب دوست پر ثریاست
هر چند میان کوه لاله
چون دیده میان روی حوراست
چون دولت عاشقی درآمد
این‌ها همه از میانه برخاست
هرگز نشود به وصل مغرور
هر دیده که در فراق بیناست
اکنون که زباغ زاغ کم شد
بلبل ز گل آشیانه آراست
بر هر سر شاخ عندلیبی است
زین شکر که زاغ کم شد و کاست
فریاد همی کند که باری
امروز زمانه نوبت ماست

موسیقی

موفقیت جهانی آهنگ‌ساز ایرانی

موسیقی متن پویانمایی «نوازنده» با آهنگ‌سازی صبا علیزاده، برنده جایزه بهترین آهنگ‌سازی در جشنواره «Fimucite» اسپانیا و جشنواره «Tofuzi» گرجستان شد. به گزارش موسیقی ما، پویانمایی «نوازنده» به کارگردانی رضا یاحی، با تکنیک «Cut Out» ساخته شده است. این اثر روایتی عاشقانه دارد و مربوط به حوادثی است که در قرن سیزدهم میلادی اتفاق می‌افتد و مصادف با دورانی است که مغول‌ها به ایران حمله می‌کنند. «نوازنده» روایت زندگی یک نوازنده کمانچه است و صبا علیزاده تمام موسیقی‌های آن را حول محور این ساز طراحی کرده است. آهنگ‌ساز این اثر در طول دو سال ساخت آن از ابتدا با گروه سازنده در ارتباط بوده و ساخت موسیقی همزمان با ساخت پویانمایی پیش رفته است. «نوازنده» پیش از این نیز، در جشنواره فیلم «ترایبکا» عنوان بهترین پویانمایی کوتاه را به خود اختصاص داده بود.

غلط ننویسیم

احسنت/احسن

احسنت صیغه مفرد مخاطب ماضی از مصدر احسان و به معنای «نیکو کردی» یا «نیکو گفتی» و اصطلاحاً به معنای «آفرین» است. این واژه را نباید با احسن که صفت تفضیلی و به معنای «نیکوتر» و «زیباتر» است، یکی دانست.

بیدق/بیرق

این دو واژه را نباید با هم اشتباه کرد. بیدق به معنای «پیاده» و نیز «مهره پیاده در بازی شطرنج» است، اما بیرق نخست به معنای «پارچه رنگارنگی که بر سر عَلَم می‌بندند» بوده و سپس به خودِ «عَلَم» اطلاق شده است.

زادبوم

به معنای «زادگاه». این ترکیب به همین صورت صحیح است. غالباً آن را به غلط با واو عطف و به صورت «زاد و بوم» می‌نویسند و تلفظ می‌کنند.

زباناً

زبان واژه فارسی است و ترکیب آن با تنوین قیدساز جایز نیست. به جای زباناً می‌توان گفت: «زبانی» یا «شفاهی».

برگرفته از کتاب «غلط ننویسیم»
ابوالحسن نجفی

«تنها گریه کن»؛ آخرین خواسته شهید ۱۳ ساله از مادرش

گفت‌وگوی خراسان با اکرم اسلامی، نویسنده‌ای که اثرش درباره مادر شهید محمد معماریان مورد تمجید ویژه رهبر انقلاب قرار گرفت

الهه آرانیان- یازدهمین پاسداشت ادبیات جهاد و مقاومت به مناسبت هفتهٔ کتاب و کتاب‌خوانی، سی‌ام آبان برگزار و در آن از تقریظ رهبر معظم انقلاب بر کتاب «تنها گریه کن» رونمایی شد. این کتاب شامل روایت زندگی اشرف سادات منتظری، مادر شهید محمد معماریان، به قلم اکرم اسلامی است و مقاطع مختلفی از زندگی او را در دوران انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی در بر می‌گیرد. شهید محمد معماریان در سال ۱۳۶۵، در عملیات کربلای ۵ به شهادت رسید؛ در حالی که تنها ۱۳ سال داشت. رهبر انقلاب، کتاب «تنها گریه کن» را کتابی شگفتی‌ساز توصیف کردند و در وصفش این گونه نوشتند: «همه‌چیز در این کتاب عالی است؛ روایت، عالی؛ راوی، عالی؛ نگارش، عالی؛ سلیقهٔ تدوین و گردآوری، عالی، و شهید و نگاه مرحمت‌آمیز او در سراسر این روایت شیرین و دلنشین، عالی». جاذبه این توصیف ما را بر آن داشت که با نویسنده کتاب گفت‌وگویی داشته باشیم و از وی درباره چگونگی تدوین اثر و ویژگی‌های آن بپرسیم. آن چه در پی می‌آید، حاصل گفت‌وگوی خراسان با اکرم اسلامی است.

ایده کتاب از کجا شکل گرفت؟ با خانم منتظری از قبل آشنایی داشتید؟

من آشنایی قبلی با خانم منتظری نداشتم. ایشان را آقای کاجی، مدیر انتشارات حماسه یاران به من معرفی کردند. ایده قبل‌تر کتاب را اگر بخواهم بگویم، این است که مجموعه در نظر داشت چند جلد کتاب با عنوان «مادرانه» درباره مادران شهدا منتشر کند که یکی از آن‌ها زندگی مادر شهید محمد معماریان بود. ابتدا اطلاعات اولیه‌ای از این خانم به من دادند و قرار شد برای تحقیق کار را به دست بگیرم. بعد از خواندن پرونده ابتدایی، متوجه سنگینی و پرکاریِ پروژه شدم و حقیقتش از این که آن را بپذیرم، ترسیدم که شاید من نتوانم حق مطلب را درباره ایشان ادا کنم. اما به من توصیه کردند با خانم منتظری ملاقات کنم که در همان دیدار اول، آن‌قدر شیفته شخصیت ایشان شدم که مصاحبه شکل گرفت و هفته‌ای دو روز خدمت ایشان می‌رسیدم. بعد اطلاعات جمع‌بندی و مصاحبه‌های تکمیلی انجام شد و یک سال و نیم نگارش کتاب زمان برد.

روایت شما از زندگی مادر شهید معماریان، در برگیرندهٔ چه مقاطعی از زندگی ایشان است؟

کتاب یک خط روایی دارد از زندگی مادر شهید از کودکی و نقطه پایانی کتاب در دوره‌ای گذاشته می‌شود که شهادت محمد اتفاق افتاده است؛ اما حاج‌خانم بعد از شهادت محمد هم به فعالیتشان ادامه دادند و چه بسا انگیزه‌شان بیشتر شد. منزل ایشان الان هم پایگاهی برای مردم است و هر کس نیاز به کمک دارد، به ایشان مراجعه می‌کند.

از ویژگی‌های شخصیت خانم منتظری بگویید.

خانم منتظری مدیر و مدبر فوق‌العاده‌ای است؛ زن خانه‌دار و بچه‌داری که هیچ‌وقت از فعالیت‌های اجتماعی دور نبوده است. در زمان انقلاب از مبارزان بوده و بین تهران و قم رفت و آمد می‌کرده است؛ در زمان جنگ هم منزلشان تبدیل به یک پایگاه مردمی می‌شود که افراد زیادی می‌آمدند و کمک می‌کردند برای فرستادن وسایل و مواد غذایی به جبهه. خود ایشان می‌گفتند گاهی منزل ما دو سه وعده از جمعیت پر و خالی می‌شد. همه این‌ها در شرایطی است که همسرش در جبهه است و پسر نوجوانش را به شجاعت و شهامت تشویق می‌کند و به جبهه می‌فرستد. این مادرها بینش عمیقی داشته‌اند؛ چون پای اسلام در میان بود، من از بچه‌ام گذشتم. این اتفاق کمی نیست. در حالی که عده‌ای پرهیز داشتند که بچه‌هایشان را به جبهه بفرستند و می‌گفتند بچه‌ام سرمایه و ذخیره زندگی من است. چنین مادرانی به بینش و آگاهی رسیده بودند که تصمیم درست را بگیرند.

وجه تسمیه کتاب چیست؟

جملهٔ «تنها گریه کن» خواسته محمد از مادرش است. شب آخر، در ملاقاتی که این مادر و فرزند دارند، محمد سفارش‌هایی به مادرش می‌کند و می‌گوید: «فکر کنم این بار آخری است که همدیگر را می‌بینیم. اگر من برنگشتم شما حتماً ناراحت خواهی بود. نمی‌خواهم مانع گریه کردنت باشم. فقط اگر خواستی گریه کنی، حتماً در خلوت و تنهایی باشد؛ مبادا دشمن احساس کند شما ضعیف شده‌ای».

از این که رهبر انقلاب، «تنها گریه کن» را تحسین کردند و بر آن تقریظ نوشتند، چه حسی دارید؟

ایشان درباره این کتاب محبت داشتند. قلباً می‌گویم خودم را شایسته نظر لطف و توجه ایشان نمی‌دانم. تمام آن چه هست مربوط به مادر شهید است که تمام‌قد در مقابل ایشان می‌ایستم و ادای احترام می‌کنم. خانم منتظری به قدری شخصیت شاداب، مؤثر و پویایی در انقلاب و جنگ داشته‌اند که تمام لطف و مرحمت‌ها متوجه ایشان است. ما همین که شکر این نعمت را به جا بیاوریم، کار قابلِ توجهی انجام داده‌ایم. لطف و نظر رهبری تماماً متوجه مادر شهید است.

۱۰ نویسنده‌ای که ۴۰ ساله نشدند!

درباره تعدادی از رمان‌نویس‌های مشهور جهان که زود فوت کردند

ترجمه: جواد نوائیان رودسری- در دنیای ادبیات کلاسیک، نویسندگان بزرگی حضور داشتند که دوران زندگی پرفراز و نشیبی را پشت سر گذاشتند؛ اما برخی از آن‌ها فرصت پیدا نکردند که اتفاقات زیادی را در زندگی خود تجربه کنند؛ مرگ پیش از آن که بتوانند با رویدادهای بیشتری روبه‌رو شوند، به دنیای آن‌ها خاتمه داد. در ادامه به معرفی ۱۰ نویسنده مشهور جهان خواهیم پرداخت که با وجود شهرتی که داشتند، کمتر از ۴۰ سال عمر کردند.

منبع: top-10-list.org

استیون کرین: ۲۹ سال

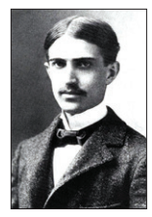

استیون کرین ادیبی با استعداد چندگانه بود؛ هم داستان می‌نوشت، هم شاعر بود و در زمینه نقاشی مهارت‌هایی داشت. او در سال ۱۸۷۱م در نیوجرسی آمریکا به دنیا آمد و از نوجوانی نوشتن را آغاز کرد. «نشان سرخ شجاعت» یکی از مشهورترین آثار اوست که آن را در ۲۳ سالگی نوشت. کرین دانشگاه را به دلیل فعالیت در عرصه نویسندگی رها کرد، به آلمان رفت و در آن‌جا، در ۲۹ سالگی درگذشت. وی مجموعه شعر معروفی به نام «سواران سیاه» هم دارد.

آن برونته: ۲۹ سال

خالق آثار ماندگاری مانند «اگنس گری» و «مستأجر عمارت وایلدفل» در سال ۱۸۲۰م، در یورکشایر انگلیس به دنیا آمد. خانواده‌اش نویسندگان مشهوری بودند؛ اصلا نویسندگی در خون آن‌ها بود. آن برونته خیلی زود نویسندگی را با استفاده از استعدادی که داشت آغاز کرد، اما در جوانی به بیماری سل مبتلا شد و پیش از آن که بتواند آثار دیگری را خلق کند در سال ۱۸۴۹م، در ۲۹ سالگی درگذشت. آن برونته در عرصه شعر نیز توانایی بسیاری داشت.

دنتون ولش: ۳۳ سال

موریس دنتون ولش در سال ۱۹۱۵ در شانگهای چین به دنیا آمد؛ خانواده‌اش اهل بریتانیا بودند. او علاوه بر نویسندگی، به نقاشی هم علاقه فراوانی داشت و آثار مختلفی از وی باقی مانده است. دنتون در سال ۱۹۴۳، در ۲۸ سالگی به شهرت رسید؛ دو رمان او به نام‌های «لذت جوانی» و «سفر برای عشق» بیش از دیگر آثارش شهرت یافتند و نامش را بر سرزبان‌ها انداختند. دنتون که در سال ۱۹۳۵ طی یک سانحه، دچار آسیب جسمی شدید شده بود، در ۱۹۴۸ در آمریکا درگذشت. او هنگام مرگ ۳۳ سال داشت.

ریموند رادیگه: ۲۰ سال

ریموند رادیگه یکی از استعدادهای سوخته جهان ادبیات است. او در سال ۱۹۰۳ در سنت‌مائوری فرانسه به دنیا آمد و پیش از آن که به ۱۷ سالگی برسد، تجربیات فراوانی در نویسندگی داشت و مورد توجه ژان کوکتو، نویسنده و نمایشنامه‌نویس شهیر فرانسوی قرار گرفت. او در ۱۸ سالگی رمان معروف خود با عنوان «دیو در تن» را منتشر کرد که در نوع خود یک شاهکار ادبی بود. با این حال، ریموند حتی از جوانی عبور هم نکرد. او در سال ۱۹۲۳، بر اثر بیماری حصبه جان خود را از دست داد.

جان کندی تول: ۳۱ سال

کندی تول از آن نویسنده‌هایی است که بعد از مرگشان معروف شدند. او در سال ۱۹۳۷م در ایالت لوئیزیانای آمریکا به دنیا آمد. وی خیلی زود کار نوشتن را آغاز کرد، اما هیچ‌کس زیر بار چاپ آثار وی نمی‌رفت. جان در کمال ناامیدی و در ۳۱ سالگی، در سال ۱۹۶۸ خودکشی کرد! مادرش سال‌ها بعد از مرگ وی به کار گردآوری آثارش پرداخت و با هزینه خودش آن‌ها را منتشر کرد؛ همین اقدام باعث شد که کتاب «اتحادیه ابلهان» جان کندی تول، برنده جایزه ادبی پولیتزر در سال ۱۹۸۱ شود.

توماس چترتون: ۱۷ سال

احتمالاً چترتون را باید جوان‌ترین نویسنده‌ای بدانیم که پیش از کسب تجربه‌های جدیدتر، درگذشت. او در سال ۱۷۵۲م در بریستول انگلیس به دنیا آمد و کودکی سخت و پررنجی را پشت سر گذاشت؛ آن‌قدر که به خلاف هم‌رو آورد و در کار جعل سند تبحر داشت! چترتون را احیاگر سبک گوتیک در تاریخ ادبیات بریتانیا می‌دانند. او در ۱۶ سالگی به یک بیماری ذهنی مبتلا شد؛ با این حال کار نوشتن را متوقف نکرد و در سال ۱۷۷۰م، در حالی که به شهرت رسیده بود، در ۱۷ سالگی درگذشت.

آلن فورنیه: ۲۷ سال

آلن از آن دسته نویسندگان میهن‌پرست فرانسوی بود که در سال ۱۹۱۴، اوایل جنگ جهانی اول، در جبهه کشته شد. او در سال ۱۸۸۶م در شاپل دانژیون به دنیا آمد. آلن فورنیه بیشتر در حوزه شعر فعال بود، اما کتاب رمان مشهور او، با عنوان «مولن بزرگ» به عنوان یک شاهکار ادبی در ادبیات فرانسه، در سال ۱۹۱۳م، یک سال قبل از مرگ آلن، به بازار نشر راه یافت و با استقبال گسترده‌ای روبه‌رو شد. فورنیه از نظر فکری تحت تأثیر متفکرانی مانند موریس مترلینگ بود.

سیلویا پلات: ۳۰ سال

سیلویا پلات نویسنده‌ای آمریکایی بود که نخستین تجارب ادبی‌اش با بیماری افسردگی پیشرفته‌ای که داشت، آمیخته شد. او در سال ۱۹۳۲م در بوستون آمریکا به دنیا آمد و خیلی زود به سرودن شعر رو آورد. پلات قالب اشعارش را با همان رویکرد ناامیدی و افسردگی می‌سرود. او با وجود استعداد فراوانش در نوشتن رمان، تنها به خلق رمان «حباب شیشه‌ای» اکتفا کرد؛ اثری که ظاهراً برداشتی از زندگی خود پلات بود. او در سال ۱۹۶۲م، در لندن دست به خودکشی زد و به زندگی‌اش خاتمه داد.

امیلی برونته: ۳۰ سال

خواهر بزرگ‌تر آن برونته که تنها با شاهکار ویژه‌اش، «بلندی‌های بادگیر» شناخته می‌شود، در سال ۱۸۱۷ در یورکشایر انگلیس به دنیا آمد. او هم مانند خواهرش نویسندگی را از نوجوانی آغاز کرد و خیلی زود کارش بالا گرفت. امیلی شاعر هم بود و برخی از اشعار او، در کنار سروده‌های خواهرانش، آن و شارلوت، در یک مجموعه منتشر شده است. امیلی در سال ۱۸۴۸م، یک سال قبل از مرگ خواهرش آن برونته، به بیماری ذات‌الریه مبتلا شد و در اوج شهرت، در ۳۰ سالگی، درگذشت.

آرتور رمبو: ۳۷ سال

آرتور رمبو در سال ۱۸۵۴م در شارل‌ویل فرانسه به دنیا آمد و از کودکی به سرودن شعر پرداخت؛ آن‌قدر که در دوران دبستان و دبیرستان برنده جوایز متعدد ادبی شد. او یکی از شاعران برجسته سبک سمبولیسم در فرانسه است. رمبو در زمینه داستان‌نویسی هم تجاربی داشت. وی با وجود روحیه لطیف شاعرانه، تاجر برده هم بود و از این راه ثروت زیادی به دست آورد! او در اواخر عمر به بیماری روانی مبتلا شد و حتی به دزدی از کتاب‌فروشی‌ها می‌پرداخت. وی در ۱۸۹۱م درگذشت.

ادبی

اهدای کتابخانه شخصی شهید بهشتی به کتابخانه ملی

کتابخانه شخصی شهید آیت‌ا... بهشتی برای نگهداری دائمی، حفاظت و صیانت، به سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران اهدا شد. به گزارش هنرآنلاین، کتابخانه شهید بهشتی شامل دوهزار و ۵۸۴ نسخه کتاب فارسی و عربی، ۳۱۵ نسخه کتاب لاتین و ۱۱۵ منبع غیر کتابی، مانند نشریه، با پیگیری‌های اداره کل فراهم‌آوری سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران و هماهنگی با خانواده دکتر بهشتی به کتابخانه ملی ایران منتقل شده است. در میان مجموعه اهدایی کتابخانه شهید بهشتی، تعداد ۵۶ نسخه کتاب نفیس چاپ سنگی بازیابی شد که این منابع نفیس، در مخازن اهدای سازمان به صورت مجزا نگهداری می‌شود. همچنین ۲۲ نسخه کتاب از میان این منابع اهدایی با دست‌خط شهید آیت‌ا... بهشتی یادداشت‌نویسی و حاشیه‌نویسی شده است که به صورت مجزا و به عنوان مجموعه‌ای ویژه در سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران نگهداری می‌شود.

شاعر آمریکایی مخالف جنگ درگذشت

رابرت بلای، شاعر آمریکایی برنده جایزه‌های متعدد ادبی درگذشت. او از بنیان‌گذاران سازمان نویسندگان آمریکایی مخالف جنگ ویتنام بود که به همین سبب، هیچ‌گاه به عنوان شاعر نخست ایالات متحده، انتخاب نشد. به گزارش ایسنا، بلای، پیش از این که به یک شاعر و مترجم برجسته تبدیل شود، دو سال در دهه ۴۰ میلادی در نیروی دریایی آمریکا مشغول فعالیت بود. این شاعر گفته بود: «یک روز وقتی داشتم یکی از شعرهای ییتس را مطالعه می‌کردم به این نتیجه رسیدم باقی عمرم را شعر بنویسم. به این نتیجه رسیدم یک شعر می‌تواند فضای کافی برای دربرگرفتن تاریخ، موسیقی، روان‌شناسی، عقاید مذهبی، حس و حال، تفکرات پنهانی، شخصیت‌ها و اتفاقات زندگی یک شخص را داشته باشد». این شاعر در دهه ۷۰ میلادی، ۱۱ کتاب شعر، مقاله و کتاب ترجمه‌شده منتشر کرد. او همچنین در دهه ۸۰ و ۹۰ میلادی، ۲۷ کتاب را به نگارش درآورد که از جمله آن‌ها به «دوست داشتن در دو کلمه» و «شعرهای منتخب» می‌توان اشاره کرد.

انتشار روایت‌های فراق «حمیدرضا شکارسری»

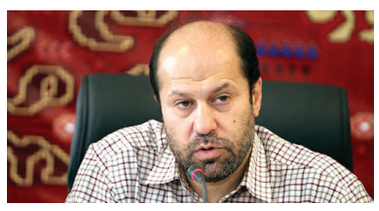

تازه‌ترین مجموعه شعر حمیدرضا شکارسری با نگاهی ویژه به مفهوم «مرگ نزدیکان»، با عنوان «ذکر نام نزدیک تو» منتشر شد. به گزارش ایبنا، این مجموعه که ۸۰ شعر سپید کوتاه را از این شاعر و منتقد ادبی معاصر دربرمی‌گیرد، توسط انتشارات آرادمان انتشار یافته است. شکارسری هر ۸۰ شعر این دفتر را با یک عبارت مشترک آغاز می‌کند: «تو را به خاک سپردیم و به خانه برگشتیم». «ذکر نام نزدیک تو» با طرح جلدی از موژان محقق، در ۸۴ صفحه و به بهای ۳۳ هزار تومان راهی بازار کتاب شده است.

انتشار فراخوان شانزدهمین جشنواره بین‌المللی شعر فجر

آخرین مهلت ارسال آثار به دبیرخانه شانزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر، ۱۶ آذر ۱۴۰۰ است. این رویداد ادبی، آثار را در پنج گروه شعر کلاسیک، شعر نو (قالب‌های نیمایی و سپید)، شعر محاوره، شعر کودک و نوجوان و درباره شعر (پژوهش‌های حوزه شعر) ارزیابی می‌کند. به گزارش خبرآنلاین، شانزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر، با هدف «تعالی و ارتقای شعر امروز» برگزار خواهد شد. این دوره از جشنواره، آثاری را که برای نخستین‌بار در سال ۱۳۹۹ به زبان فارسی و با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در داخل کشور منتشر شده باشد، ارزیابی خواهد کرد.